

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Mgr. R. S.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2022, č. j. KUJCK 153519/2022, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 12. 2023, č. j. 60 A 3/2023-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o řádné zjištění skutkového stavu za účelem posouzení, zda měření rychlosti automatizovaným technickým prostředkem, jehož výsledek byl rozhodný pro uznání žalobce vinným ze spáchání přestupku, bylo provedeno výhradně na místech určených Policií České republiky, jak to předpokládá § 79a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

[2] Městský úřad Vimperk (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 25. 11. 2022, č. j. MUVPK-OD 242581/22-SOSN, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Podle zjištění tohoto úřadu, která vycházela z dokumentace provedené automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při úsekovém měření rychlosti, nezjištěný řidič řídil dne 28. 8. 2021 v 10:58:30 hodin motorové vozidlo registrační značky X rychlostí 57 km/h na silnici I. třídy č. 4 v obci X, poblíž domu č. p. X, směr Vimperk, ačkoli nejvyšší dovolená rychlost na tomto úseku je 50 km/h. Žalobce se přestupku dopustil tím, že jako provozovatel tohoto vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Za přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč společně s povinností nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, které žalovaný (dále jen „stěžovatel“) zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí stěžovatele žalobu, o níž Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) rozhodl napadeným rozsudkem tak, že toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení. Námitky žalobce týkající se přenosu výkonu veřejné správy na soukromý subjekt a procesní nepoužitelnosti vyjádření obchodní společnosti GEMOS CZ, spol. s r. o. (dále jen „společnost GEMOS CZ“) neshledal důvodnými, přisvědčil však námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Krajský soud zdůraznil, že ve stanovisku Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 29. 6. 2021, č. j. KRPC-37492-4/ČJ-2020-020606 (dále jen „stanovisko policie“), jež bylo vydáno podle § 79a zákona o silničním provozu, je stanovena negativní podmínka spočívající v zákazu měření rychlosti vozidel ve vzdálenosti menší než 100 m od svislého dopravního značení IZ 4a/IZ 4b (začátek a konec obce). Ve správním řízení nicméně nebylo postaveno najisto, v jaké vzdálenosti od svislého dopravního značení začátku obce se nachází automatizovaný technický prostředek, který zadokumentoval jízdu motorového vozidla žalobce. Nebylo tak možné jednoznačně posoudit zákonnost takto pořízeného důkazu. Na dodržení omezení stanoveného ve stanovisku policie je přitom třeba bezvýhradně trvat (v tomto ohledu krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 As 274/2016-37).

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje jej zrušit. Podle jeho názoru správní orgán prvního stupně dostatečně zjistil skutkový stav. Z vyžádaného vyjádření od společnosti GEMOS CZ, která zajišťuje správu měřicího zařízení, vyplynulo, že měřicí zařízení se nacházelo 85 m od svislého dopravního značení začátku obce. Celková délka měřicího úseku byla necelých 185 m, což postačuje k tomu, aby řidič svou rychlost přizpůsobil a nebyla překročena dovolená rychlost. Stěžovatel nerozporuje, že měřený úsek začínal méně než 100 m za značkou začátku obce, a nepovažuje za podstatné, zda měření začínalo ve vzdálenosti 65 nebo 85 m od svislého dopravního značení.

[5] Ve stanovisku policie je úsek měření v obci X stanoven jako úsekové měření oboustranné na silnici č. I třídy č. 4 nacházející se uvnitř obce, aniž by bylo určeno, kde musí samotný měřený úsek začínat a končit a jak má být dlouhý. S ohledem na to, že měřený úsek může mít z technického hlediska teoreticky různou délku podle užitého typu měřicího zařízení, způsobu měření a nastavení měřicího zařízení, je podle stěžovatele třeba odlišovat pojem „úsek měření rychlosti“, který v něm není uvnitř katastrálního území obce přesně vymezen, od pojmu „provádění vlastního měření rychlosti“, u něhož je výslovně stanovena nejbližší přípustná vzdálenost od vyznačení počátku obce dopravním značením nejméně 100 m. Pro posouzení oprávněnosti provádění vlastního měření v souladu se stanoviskem policie je rozhodné umístění zvoleného typu měřicího zařízení, a nikoli počátek měřeného úseku, který nemusí být vždy vyznačen, může být v závislosti na technických podmínkách úsekového měření různě dlouhý, popřípadě může být v měřeném úseku umístěno měřicí zařízení s okamžitým měřením rychlosti, které naopak neměří průměrnou rychlost vozidla během průjezdu měřeného úseku od jeho začátku po jeho konec. Úsekové měření by bylo v rozporu se stanoviskem policie, přesahoval-li by začátek a konec úseku úseky komunikace s různě stanovenou nejvyšší dovolenou rychlostí, nebo pokud by měřicí zařízení, ať se jím

pokračování

provádí úsekové, nebo okamžité měření rychlosti, bylo samo umístěno a provádělo vlastní měření rychlosti ve vzdálenosti kratší než 100 m od svislého dopravního značení počátku a konce obce.

[6] V projednávané věci byl úsek měření začínající a končící uvnitř obce dlouhý asi 185 m. Měřicí zařízení na jeho začátku bylo umístěno několik desítek metrů před hranicí nejkratší možné vzdálenosti 100 m pro jeho umístění za svislým dopravním značením počátku obce. Podle stěžovatele tedy vlastní měření bylo prováděno v souladu s požadavky stanoviska policie. Správní orgány se umístěním měřicího zařízení a měřeným úsekem dostatečně zabývaly.

III. Vyjádření žalobce

[7] Žalobce ve svém vyjádření označil kasační stížnost za nepřipustnou podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., jelikož napadený rozsudek nebyl meritorní a pouze se jím upravuje vedení řízení. Upozornil také na to, že stěžovatel v kasační stížnosti nijak nerozporoval rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 274/2016-37, zabýval se pouze délkou měřeného úseku, dopravním značením a hypotetickými situacemi, a nakonec sám přiznal porušení § 79a zákona o silničním provozu. Žalobce označil argumentaci stěžovatele týkající se toho, že nebylo určeno, kde musí měřený úsek začínat a kde končit, nebo jak dlouhý má být, za rozpornou s důkazy provedenými ve správním řízení. Stanovisko policie dalo jasný návod, kde má být automatizované měřicí zařízení instalováno. Výklad § 79a zákona o silničním provozu provedený správními orgány ve věci stěžovatele se neslučuje s ustáleným výkladem tohoto ustanovení. Stěžovatel převzal od správního orgánu prvního stupně vadnou argumentaci, která pochází z vyjádření společnosti GEMOS CZ. Kasační stížnost by měla být zamítnuta.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je přípustná, byla podána oprávněným navrhovatelem, včas a z důvodu, který zákon připouští, a že za stěžovatele jedná pověřený zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání (§ 102 a násl. s. ř. s.). Namítá-li žalobce nepřipustnost kasační stížnosti podle 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., přehlíží, že krajský soud napadeným rozsudkem rozhodl ve věci samé, a nešlo tedy o rozhodnutí, kterým je toliko vedeno řízení.

[9] Vzhledem k tomu, že ve věci rozhodoval o žalobě specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti. Kasační stížnost, která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, by totiž podle § 104a s. ř. s. byla nepřijatelná. Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí

krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, jehož právní závěry týkající se nepřijatelnosti se uplatní i za platné zákonné úpravy).

[10] Zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva nebo nerespektování ustálené a jasné judikatury může odůvodňovat i přijatelnost kasační stížnosti správního orgánu. Není rozhodné, že by takovéto pochybení nezasahovalo do hmotněprávního postavení stěžovatele. Opačný přístup by neodpovídal zájmu na zajištění zákonného, spravedlivého a předvídatelného rozhodování soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS.).

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele z důvodu nedostatečných skutkových zjištění správních orgánů, která nezahrnovala přesné místo umístění automatizovaného technického prostředku při úsekovém měření rychlosti. Identifikace tohoto místa byla rozhodná pro posouzení, zda bylo respektováno stanovisko policie a dokumentace vyhotovená při tomto měření mohla být použita jako zákonný důkaz. Je zřejmé, že v souvislosti s uvedenou skutkovou otázkou žádný přesah zájmů stěžovatele spatřovat nelze, a stěžovatel to ani netvrdí. Místo toho postačí odkázat na obecnou povinnost správního orgánu postupovat „*tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“ (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), jakož i na jeho povinnost „*zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu*“ a „*[v] řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, [...] i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena*“ (§ 50 odst. 3 správního řádu).

[12] Dále nelze přehlédnout, že samotný stěžovatel v kasační stížnosti připouští nesplnění povinnosti umístit automatizovaný technický prostředek v obci X v požadované vzdálenosti. Podle jeho tvrzení se tento prostředek nacházel jen 85 m, a nikoli 100 m od svislého dopravního značení začátku obce. Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 79a zákona o silničním provozu je sice policie a obecní policie „*[z]a účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích [...] oprávněna měřit rychlost*“, obecní policie však „*tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií*“. Již krajský soud odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž z jazykového výkladu tohoto ustanovení vyplývá, že „*užitý termín ‚výhradně‘ znamená výlučně, tj. toliko a pouze za těchto podmínek musí obecní policie při výkonu činnosti měření vozidel následovat pokyny Policie ČR. Jedná se o jednoznačný pokyn zákonodárce ve vztahu k obecní policii.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 274/2016-37, bod 48; srov. též rozsudky téhož soudu ze dne 2. 10. 2019, č. j. 6 As 53/2019-26, bod 8, nebo ze dne 15. 3. 2022, č. j. 7 As 126/2020-34, bod 27). Stěžovatel se vůči uvedenému právnímu názoru nijak nevymezuje, ani nepředkládá žádnou argumentaci, pro kterou by tento právní názor neobstál. Místo toho v kasační stížnosti uvádí jako příklad rozporu se stanoviskem policie úsekové měření, „*pokud by měřicí zařízení, ať provádějící úsekové, nebo okamžité měření rychlosti, bylo samo umístěno a provádělo vlastní měření rychlosti ve vzdálenosti kratší než 100 m od svislého dopravního značení č. IZ 4a/IZ 4b*“. Při vzdálenosti toliko 85 m by o nic jiného, než takovýto rozpor, nešlo.

pokračování

[13] Pro posouzení věci neměly význam poukazy stěžovatele na hypotetické situace, např. kdy by začátek a konec měřeného úseku přesahoval úseky komunikace s různě stanovenou nejvyšší dovolenou rychlostí, nebo by bylo provedeno okamžité měření rychlosti. To platí i pro stěžovatelem zdůrazněnou potřebu rozlišovat pojmy „úsek měření rychlosti“ a „provádění vlastního měření rychlosti“. Rozlišení těchto pojmů nemění nic na tom, že vlastní měření rychlosti má být prováděno právě na místech vymezených ve stanovisku policie.

V. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s odmítl jako nepřijatelnou.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že mu žádné uznatelné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu